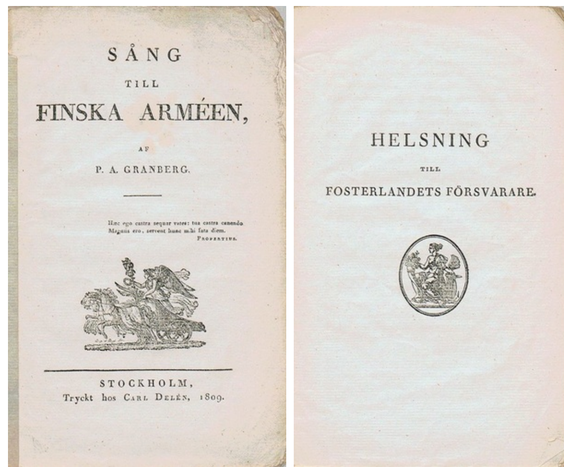

Sång till finska arméen

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk av **Per Adolf Granberg** (1770-1841) har digitaliserats 2008 av **Umeå Universitetsbibliotek** och anpassats för Projekt Runeberg i december 2013 av Ralph E.

Med deltagande i den beundran, som Finska Arméen så billigt förtjent och vunnit under förra årets fälttåg, skrefs detta stycke redan förledne sommar, och långt innan Svenska Akademien utsatte samma ämne till täfling. Man hade tänkt att låta införa det i en Tidning, men några omständigheter gjorde att det då icke blef tryckt. Ehuru författaren hvarken ansett det vara af nog förtjenst, eller äga nog detaljerad plan att användas till prisskrift, lemnar han det likväl nu i allmänhetens händer, i hopp att patriotens värma kan förmå granskaren att glömma skaldens brister.

Det lär icke undfalla läsaren, att slutet af detta skaldestycke, likasom noterna, blifvit sedan tillagde. Författaren erinrade sig att han icke alldeles borde förbigå dem, som genom sjelfva sitt mod blifvit ett offer för kriget. Härigenom leddes han naturligtvis till påminnelsen af de hjeltar, som i saknad af lika bedröfliga tillfällen att visa en lika tapperhet på slagfältet, åtminstone dela den äran att hafva räddat sitt fosterland från en undergång;, till hvars branter inhemsk nöd och utländska härarredan hade bragt det. Denna föreställning, förnyad genom de bevis, som dagligen erbödo sig, har han sedan vidare sökt att utveckla i ett annat litet stycke, hvilket, författadt i en mera lyrisk genre och under det allmännare namnet *Helsning till Fosterlandets Försvarare*, bifogas som en Apostill.

*

Skall Hjelten, stridande i fosterlandets fara, Förtjena skaldens sång ocli tacklöst sakna den? —- J tappre Krigare, J ädle Finske män, Som gått att edra hem med Nordisk dygd försvara! Den röst är icke stark, som höjs alt sjunga Er, Ej van att lyfta sig till tolk af Hjeltars ära; Men snillets rikedom må större offer bära: Mitt är den enkla gärd, som tacksamheten ger.

Beskyddadt af en fred, som segern återskänkteDet är bekant att freden i Värälä var en följd af segern vid

Svensksund., Steg Finland, ungdomsfullt, till makt och välstånd opp; Af nya skatters vinst belöntes odlarns hopp, Och nya skördars guld i fordna öcknar blänkte; Och städer lyste fram der kojan ensam stod Bland vilda skogars snar, som mödan genombrutit, Och grunda bäckars svall förbyttes till en flod, Att öppna seglarn väg der aldrig kölar flutitAtt Finlands odling, näringar och välmåga varit i jemn tillvext sedan förra kriget, behöfver knappt upprepas. Vi hafva redan ett poem öfver detta ämne, författadt af en ibland våra största skalder (Finlands Uppodling, af Hr. Franzén)..

Hvad kämpar väpna sig att störa denna frid Och tända krigets bloss i dessa fjellars bygder! O blygd för våra dar! Det är ej blott en strid

Att pröfva folkets mod; men strid emot dess dygder, Och segrarn, ljungande med öfverlägsen här I skötet af ett land, som inga faror anar, Dig Finlands tappre son, som ännu vapen bär, Från dina eders helgd, från dina pligter manar. Men rörde dig hans rop, men skrämde dig hans hot? Nej, dessa stolta berg, som skugga dina gärden,Med åskor kring sin spets och böljor vid sin fot, Stå icke bådas våld med lika kraft emot, Än du stod oförsagd mot löftena och svärden. Af styrkans hårda lag från dina hyddor trängd, Med hjertat brinnande för hem och barn och maka, Du banade en väg af drifvans murar stängd, Och trotsade dess djup, och mätte blott dess längd Med hopp att segerföljd få vandra den tillbaka. O fordna tiders dygd! O kärlek till ett land! Som lyfter Spartas namn ur seklernas ruiner, Ditt Tempel pryder änn det gamla Thules strand, Och lågan ännu klar ifrån det altar skiner, Som byggdes kolossalt af våra fäders hand.

Hur mäktigt är ett folk vid sina krafters spänning. Som, öfvande sin pligt och yrkande sin rätt, I farans ögonblick ej byter tänkesätt Och söker för sin blygd den feges förevänning! Må den, som, född till slaf, ej högre känslor fick, Åt våldets räckta ok en villig skullra bjuda, Och knäböjd och försagd utaf dess ljungeldsblick, Till nesa för sig sjelf dess öfverdåd förguda.

Med samtidens förakt och seklers tyranni Han köper dyrt den frid han gick att fegt begära; Då Hjelten, som haft mod att dö, men dö som fri, Af lyckan glömmas kan, men icke af sin ära, Och öfvermannad blott, men ej föraktad bli.

Hon tystas ej den röst, som skall med stränghet dömma Till alla åldrars hån och redligas förakt Den brottslige, som djerfs att sina pligter glömma För vinst af hopadt guld, för väg till lofvad makt; Och han, hvars rädda hand, i hopp om lättad seger, Förgäfves skatter slöst att köpa Finland blygd, Skall sjelf, med feladt svek, i sina härars läger Bekänna, rodnande, att Norden kämpar äger Af pröfvad tapperhet, och oförändrad dygd.

Ja, Hjeltar! Jordens folk beundra skall och dyrka Den eftersyn J gett, det oförskräckta mod, Som, lemnadt åt sig sjelf, i faran ensamt stod, Förutan annat stöd än af sin egen styrkaFinska Arméens återtåg lär knappt i historien hafva något hvarmed det kan jemföras, utom det som gjordes af de tietusen Grekerna. Om svårigheterna voro af olika slag, fordrades visserligen en lika sinnesstyrka, och härdighet att öfvervinna dem, och de yngre hjeltarne behöfde blott en Xenofon, för att hinna samma ryktbarhet som de äldre. Finska menighetens tillgifvenhet för Sverige kan icke annat än ingifva tacksamhet hos hvar Svensk; men han måste tillika med smärta erinra sig, att denna menighet, uppmanad till resning emot sina eröfrare, blef på många ställen ett offer för sin fosterlands-känsia, under det att de största utrustningar Sverige kanhända nånsin gjort, utan att understödja de modiga Finnarne, förlorades genom en ständig omvexling och bristande sammanhang både i planer och företag. Ty det kan icke mer vara obekant, att Norra Finska Arméen, som redan tvingat fienden tillbaka till Björneborgs Län, icke behöft mer än ett tidigt och tillräckligt medverkande af de troppar som höllos overksamme, för att drifva honom alldeles öfver gränsen, innan den förstärkning han väntade hunnit anlända..

Och äran, räckande en dubbel lagerkrans, På edra pligters helgd skall edra loford grunda, Och omge edra namn

med en odödlig glans Till samma dyrkans rätt i seklerna som stundaRedan har Svenska Nationen, med en entusiasm som hedrar den, visat att förtjensten behåller sitt värde, äfven då omständigheterna hindra den att gynnas af framgången; och de af Finlands invånare, som flyktat för fienden, hafva funnit det understöd de kunnat vänta af bröder..

Snart skall en önskad fred, på lagrar återförd, Belöna edra värf och bjuda svärden hvila, Och segrarn, glad som förr, af sina tegars skörd,Välsigna Himmelen för hyddans skänkta hvila;

Och Hickan, sträckande försvararen sin famn, De ärr hans panna fått med sina kyssar hölja, Och skalden i en sång förvara kämpens namn, Och landsmäns tacksamhet hans steg till grafven följa.

Men J, som, skyddande ett älskadt fosterland, Ert lif till offer gett i mödorna och striden, Skall ingen minnesvård, af tacksamhetens hand, Förvara edra namn mot glömskan eller tiden? Får endast saknaden, i sorgens skugga gömd, Åt far och son och vän en gärd af tårar bära, Och måste Sångmön änn, till neslig tystnad dömd, Förglömma vår förlust vid minnet af er ära? Nej, rodne sanningen för hennes språk ej mer; Nej, nämne hennes röst ej endast edra dygder, Af svaghet döljande att hatet offrat Er Och tändt den furiens bloss, som härjat edra bygder. O! när en lycklig dag en maka eller mor Får sluta i sin famn hvad kriget ännu sparat, Då täcke hon det mod, som hennes lugn bevarat, Den Dygd, i farans stund, som Sverges räddning svor, Och död och undergång åt våldet blott förklarat«Vi hafva räckt hvarandra handen uppå, att död och förstörelse skola träffa hvar och en, som ännu vill förlänga Sveriges lidande, vare sig utländsk makt eller inländsk våldsverkare».
Proklamation af Befälet öfver de i Vermland förlagda troppar..

Du redlighetens hem och hjeltars moderjord? Som ännu räddadt står, trots farornaDet gifves kanhända intet rike, som så många gånger varit nära sin upplösning, som Sverige, utan att nånsin, för längre tid, hafva förlorat sin sjelfständighet. Man kan likväl icke utan rysning påminna sig, att utom den hvälfning som nyss förefallit skulle Hufvudstaden, lemnad af all militärisk styrka och utan någon verklig styrelse, sedan den blifvit blottad på alla tillgångar, och allmänna och enskilta medel plundrade, varit nödsakad att emottaga en här af främmande troppar, som kommo att tvinga Sverige till den fred, hvilken, för några år sedan, af en annan makt tillböds med återställandet af Sveriges gamla länder. och tiden! O må ditt sjelfbestånd, du gamla Svenska Nord! B!i fast som dina berg och grundadt genom friden! Må enighet och kraft i dina Vises själ En önskad framtids dag åt dina barn bereda, Och deras gamla nit för fosterlandets väl Ett värdigt företag till lycklig utgång leda! Och trampas dina fält af någon missförd änn, Som vågar laglöshet oclx envåldsmakt försvara, Han vakne till sin pligt från villorna igen, Att värdig medborgsman bland fria likar vara.

*

HELSNING

TILL

FOSTERLANDETS FÖRSVARARE.

Rysligt af nattliga skuggor omgifven, Göternas hembygd försmäktande låg; Enskilta hatet, som flydde oliven, Kallt på det vexande eländet såg. Tegarne saknade odlande händer, Slöjderne saknade näring och stöd; Irrande barn ifrån härjade länder Saknade räddning och hyddor och bröd.

Hvart skyndar denna ungdoms tropp? Går den till farorna och striden Att åter lifva Nordens hopp, Åt våra fält att skänka friden? Skall den, af Sverges hjeltar förd, Förnya Sverges fordna ära, Och fordna kämpars lagerskörd Till frälsta hyddor återbära?

Nej, dessa bygdernas fredliga söner, Födde till framtida näringars stöd, Ryckte från mödrarnas tårar och böner, Offras åt bristernas grufliga död. Fåfängt, af äran och vänskapen modadt, Finland begär deras hämnande arm. Sverge förtvifladt, och styckadt och blodadt, Röjer i suckar en vanmäktig harm.

O! skall det falla, detta folk, Som fordom, ryktbart öfver jorden, Har brutit tyranniets dolk Utur den hand som härjat Norden? Skall det, förglömmande sin dygd, Åt slafvens boja öfverlemnas? Och våra barn, till fädrens blygd, Bland folken icke Svenskar nämnas?

Jo, kämparne vakna till frihetens skydd; De räcka oss handen att Sverge skall frälsas; Och Hjelten, som kommer med ekkronan prydd, Af väckta förhoppningar lönas och helsas. Och hotande grannar, i hvilande led, Befalla de störtade viggarne dröja; Och namnen af räddning och frihet och fred Det sjunkande modet hos medborgarn höja.

Du önskade dag för ett döende hopp, Som lagar och fosterbygd lifvar och räddar, Träd, skön som den ljusnande morgonen, opp Ur nattmolnets hotande, åskdigra bäddar! Gif Sanningen åter sin fruktade röst, Och Borgarens rätt sin förlorade styrka; Och väcke de samfält i samtida bröst Den manli«a kraft vi hos fäderna dvrka!

J Hjeltar, som ett fosterland Vid brädden af sitt fall bevarat, Må enighetens brödra-band Befästa hvad ert mod försvarat! Er ära vare det en dag Att se, till lön för edra dygder, Blott Ordning, Sanning, Frid och LagEnväldige i edra bygder!